

Ngaahi Tipi ke Malu'i 'Aho Mālolo mei he COVID-19

Ko e lahi ko ia 'a e kakai mei ha ngaahi nofo'anga kehekehe 'oku nau feohi 'i ha katoanga, **pea mo vāofi** 'a e feohi fakaēsino, pea **toe loloa** ange 'a e feohi ko ia, **ko e ma'olunga ange ia** 'a e laveangofua ki ha taha 'oku ne ma'u 'a e COVID-19 pea mo toe fakamafola ki ha ni'ihiki kehe, pea tatau ai pe pe 'oku 'asi ha ngaahi faka'ilonga pe 'ikai.

Ko e fakataha lelei taha ki he ngaahi 'aho malolo ko e fakataha pe mo kinautolu 'oku mou nofo fakatahá. Kapau 'e fai ha katoanga, fakakaukau ki ha founga teke lava 'o holoki ai 'a e mafola 'o e COVID-19 kiate kinautolu 'oku ikai te mou nofo fakatahá. 'Oku kau ai 'a e ngaahi fakakaukau ko 'eni:

Palani'i ho katoangá:

- Tauhi pe ke tokosi'i. Fakangatangata 'a e tokolahí, pea fakaloto'i ke nau sio mai pe he 'initaneti.
- Fakapapau'i ke 'oua kau mai 'akinautolu 'oku puké, pea mo kinautolu kuo fakamavahe tupu mei ha sivi positivi, kakai kuo kolinitini, pea mo ha ni'ihiki 'oku kei tali ki ha ola 'o 'enau sivi.
- Kole ki he kau 'a'ahi ke tui 'o kofu'i honau mata kapau 'e 'ikai malava ke tauhi 'enau vāmama'ó, tautautefito kapau 'oku fai 'i fale.
- Fakavaha hono fokotu'utu'u 'a e ngaahi seá. Kapau 'e lava, 'ai ke nofo fakataha 'akinautolu mei ha 'api pe 'e taha.
- Palani pe ha katoanga nounou.
- Tauhi ha tohi 'oku 'asi ai 'a e kau 'a'ahi pea mo 'enau telefoni pe 'imeili telia na'a kuo fakae'a ha ni'ihiki ki ha taha na'e positivi 'i ho kau 'a'ahi.

'I ho katoangá:

- Kole ki he kau 'a'ahi ke tui 'o kofu'i ho nau mata pea mo tauhi 'a e vāmama'ó.
- Fakataha ki tu'a, kapau 'e lava.
- Tauhi 'a e 'ea ke takai kapau 'oku fai ki loto, tautautefito kapau 'oku fai ha kai (fakaava matapa sio'ata, fakamo'ui e 'ea, pea mo e ngaahi me'a pehe).
- Fūfulu ma'u pe ho ongo nimá, pea faka'ehi'ehi ke ala ki ha ngaahi me'a.
- Tauhi ke lahi ngaahi sanitaisá milimili ki ho kau 'a'ahi.

Lolotonga 'o e teuteu'i ngaahi me'akai/tufa:

- Ko kinautolu kotoa pe 'oku kau he teuteu 'a e me'akai ke tui 'o kofu'i ho nau matá.
- Fakangatangata 'a e tokolahí 'o kinautolu 'oku kau hono teuteu 'a e me'akai
- Faka'ehi'ehi mei hono fai ha poti-laki pe ko ha founga 'oku ha'u 'a e kau 'a'ahi mo ha me'akai ki ho 'api.
- Fakakaukau'i ke hanga pe ha tokotaha 'o tufa 'a e me'akai, 'o 'ikai ke nau ha'u kotoa 'o ma'u pe 'enau me'akai.
- Faka'aonga'i 'a e ngaahi naunau 'oku 'osi pē pea li he vevé.

'I he 'osi ho katoangá:

- Ka 'i ai ha taha ne puke 'oku tonu ke nofo mavahe pea 'alu 'o sivi.
- Kapau ne sivi positivi ha kau 'a'ahi, 'oku tonu ke tala ki he kau 'a'ahi kotoa ke nau nofo kolonitini, siofi 'a e ngaahi faka'ilongá, pea ke nau 'alu 'o sivi kapau 'oku 'asi 'a e ngaahi faka'ilongá.